

Vår referanse:

Deres referanse:

Dato:

22.06.2026

parat

Til:

Energidepartementet

P.b 9029 Grønland
0133 Oslo

Tlf 21 01 36 00

post@parat.com
parat.com

NO 971 480 270

Høring: NOU 2026:4 «Kjernekraft i Norge?»

Parat viser til NOU 2026:4 Kjernekraft i Norge og takker for muligheten til å komme med innspill.

For Parat handler denne saken først og fremst om Norges fremtidige kraftbehov, grønn omstilling, arbeidsplasser, kompetanse og verdiskaping. Tilgang på tilstrekkelig kraft vil i økende grad være avgjørende for om Norge lykkes med å utvikle ny industri og skape nye arbeidsplasser i årene fremover.

Det er nettopp dette økende behovet for stabil kraft, industriutvikling og evnen til å gjennomføre store omstillinger som er bakgrunnen for at Parat er positiv til å utrede kjernekraft som en fremtidig mulighet i Norge.

Stabil og relativt rimelig kraft har over lang tid vært et viktig konkurransefortrinn for norsk industri og verdiskaping.

Parat mener derfor at debatten om kjernekraft må sees i sammenheng med den bredere utviklingen i energisystemet, økende elektrifisering, ny industri, digitalisering og behovet for å styrke norsk konkurransekraft. Samtidig er det viktig at diskusjonen føres kunnskapsbasert, og med forståelse for at både teknologi, energibehov og internasjonale rammevilkår er i endring.

Parat er ikke et energipolitisk fagmiljø. Våre innspill bygger på arbeidslivs- og samfunnspolitiske perspektiver, og er særlig knyttet til spørsmål om arbeidsplasser, kompetansebygging, forskning, offentlig kapasitet, sikkerhet og samfunnets evne til å gjennomføre store omstillinger over tid.

Parat mener Norge trenger en bred og langsiktig energipolitikk hvor flere alternativer vurderes parallelt. Det er naturlig at kjernekraft vurderes som en mulig del av en fremtidig energimiks, samtidig som annen nødvendig kraftutbygging, energieffektivisering og videre utvikling av eksisterende energisystem fortsetter.

Parat engasjerer seg i denne saken fordi spørsmålet om fremtidig krafttilgang i økende grad også handler om industriutvikling, konkurransekraft og Norges evne til å gjennomføre store omstillinger i årene som kommer.

Tilgang på kraft vil i økende grad påvirke hvor investeringer kommer, hvor industri etableres og hvor fremtidens arbeidsplasser utvikles. Energipolitikk er derfor i økende grad også arbeidslivspolitik og samfunnspolitikk.

Norge trenger mer kraft

Parat mener Norge står overfor et betydelig økt behov for kraft i årene som kommer. Elektrifisering,

grønn omstilling, ny industri, digitalisering og utvikling av nye teknologier vil samlet bidra til høyere etterspørsel etter stabil og tilgjengelig kraft.

Dette handler ikke bare om energipolitikk. Tilgang på kraft vil i økende grad påvirke hvor investeringer kommer, hvor industri etableres og hvor fremtidige arbeidsplasser skapes. Stabile og forutsigbare energikostnader vil samtidig være viktige for norsk konkurransekraft og industriutvikling i årene fremover.

Norsk industrihistorie er tett knyttet til tilgang på stabil og relativt rimelig kraft. Tilgangen på stabil kraft har samtidig vært viktig både for norske husholdninger, næringsliv og samfunnsutvikling. Over tid har dette bidratt til å forme både norsk industriutvikling, regional utvikling og det økonomiske grunnlaget for velferdssamfunnet.

Dette konkurransefortrinnet utfordres nå av høyere kraftpriser, økt press på kraftsystemet og en situasjon hvor tilgang på kraft i større grad enn tidligere er blitt en knapp ressurs. Skal Norge opprettholde konkurransekraft, industri og arbeidsplasser også i fremtiden, vil det være nødvendig å utvikle mer kraftproduksjon og styrke energiinfrastrukturen.

Dagens kraftsituasjon gjør det nødvendig å sikre tilstrekkelig ny kraftproduksjon dersom Norge fortsatt skal lykkes med grønn omstilling, ny industri og etablering av nye arbeidsplasser. Mangel på kraft vil over tid kunne svekke både tempoet i omstillingen og muligheten til å utvikle mer klimavennlig industri i Norge.

Flere deler av norsk industri opplever allerede utfordringer knyttet til krafttilgang og nettkapasitet. Samtidig forventer nye næringer, blant annet innen grønn industri, datasentre og annen kraftkrevende virksomhet, betydelig tilgang på energi i årene fremover. Dette understreker behovet både for ny kraftproduksjon og videre utvikling av nett og energiinfrastruktur.

Parat mener derfor det er nødvendig med en bred diskusjon om hvordan Norge skal sikre tilstrekkelig kraftproduksjon og et energisystem som kan møte fremtidige behov. Flere alternativer må vurderes parallelt, og energipolitikken må sees i sammenheng med næringsutvikling, arbeidsplasser, samfunnssikkerhet og langsiktig omstillingsevne.

Erfaringene fra Europa de siste årene har samtidig vist hvor tett energi, industri, beredskap og samfunnsstabilitet henger sammen. Dette understreker behovet for en energipolitikk som både ivaretar klima- og omstillingsmål, og som samtidig bidrar til forutsigbarhet for arbeidsliv og næringsliv.

Kjernekraft må vurderes kunnskapsbasert

Parat mener kjernekraftdebatten må føres kunnskapsbasert og med forståelse for at både teknologi, energibehov og internasjonale rammevilkår er i utvikling. Det vil være uheldig både å avvise kjernekraft som et mulig alternativ for tidlig, og å fremstille kjernekraft som en enkel løsning på fremtidens kraftbehov.

Den økte interessen for kjernekraft må også sees i sammenheng med at Norge står overfor et betydelig økt kraftbehov, samtidig som tilgang på stabil kraft lenge har vært et viktig konkurransefortrinn for norsk industri.

Internasjonalt diskuteres kjernekraft i økende grad som del av et bredere energisystem hvor ulike energikilder må sees i sammenheng. Flere land arbeider nå med teknologiutvikling, kompetansebygging og regulatoriske rammer knyttet til blant annet SMR-teknologi. Samtidig understrekes det i mange fagmiljøer at kjernekraft alene ikke vil løse de kortsiktige utfordringene knyttet til kraftbehov og elektrifisering.

Parat mener derfor kjernekraft må vurderes som ett av flere mulige virkemidler i en fremtidig energimiks. Dette må sees i sammenheng med videre utvikling av øvrig kraftproduksjon, energieffektivisering og energiinfrastruktur.

En bred og balansert energimiks vil kunne styrke både forsyningsikkerhet, robusthet og konkurransekraft i energisystemet over tid.

Samtidig vil Parat understreke at kjernekraft ikke må bli en begrunnelse for å forsinke annen nødvendig kraftutbygging eller tiltak som kan bidra til økt energitilgang på kortere sikt. Norge vil være avhengig av flere parallelle tiltak for å møte fremtidens kraftbehov.

Samtidig mener Parat at det vil være krevende å møte det langsiktige kraftbehovet uten at også kjernekraft vurderes som en mulig del av løsningen.

Tilgang på tilstrekkelig kraft vil også være viktig for Norges evne til å opprettholde industrielt handlingsrom og konkurransekraft i møte med økende internasjonal konkurranse om investeringer og ny industri.

Parat mener også det er viktig å erkjenne at vurderingene av kjernekraft vil påvirkes av utviklingen innen teknologi, kostnader, energimarkeder og internasjonale forhold. Dette tilsier at Norge allerede nå bør bygge relevant kompetanse, utvikle fagmiljøer og holde flere alternativer åpne i møte med et kraftbehov som øker raskt.

Etter Parats syn tilsier dette også at arbeidet med kompetansebygging, fagmiljøutvikling og regulatorisk kapasitet må starte tidlig dersom Norge skal ha et reelt handlingsrom på området i fremtiden.

Vurderingen av kjernekraft bør ikke bare bygge på kostnader ved enkeltteknologier, men også på hvilken rolle ulike energikilder kan spille i kraftsystemet samlet.

Stabilitet, forsyningsikkerhet, effektbalanse, fleksibilitet og samspill med annen kraftproduksjon bør inngå i vurderingen av kjernekraft som del av energisystemet samlet.

Parat mener samtidig at kjernekraft kan bidra med stabil og forutsigbar kraftproduksjon som vil kunne supplere andre energikilder i det fremtidige energisystemet.

Kompetanse, forskning og offentlig kapasitet

Parat mener kompetansebygging vil være avgjørende dersom kjernekraft på sikt skal være et reelt alternativ i Norge. Dette gjelder ikke bare teknologisk kompetanse, men også forskning, utdanning, sikkerhet, tilsyn, beredskap og offentlig forvaltning.

Kjernekraftutvalget peker selv på behovet for å bygge opp nasjonal kompetanse og fagmiljøer over tid. Flere land har allerede startet målrettet oppbygging av kompetanse, forskningsmiljøer og regulatorisk kapasitet knyttet til kjernekraft og nye energiteknologier.

Parat mener det er viktig at også Norge følger denne utviklingen tett, slik at norske fagmiljøer, utdanningsinstitusjoner og offentlig sektor ikke bare opprettholder nødvendig kompetanse og handlingsrom, men også videreutvikler og bygger ny kompetanse med utgangspunkt i erfaringer fra blant annet IFE-miljøet, norsk offshoreindustri og andre teknologiske fagmiljøer.

Parat merker seg samtidig at kompetanse og erfaringer fra norske nukleære fagmiljøer også har bidratt inn mot andre høyteknologiske og sikkerhetskritiske næringer, blant annet innen offshore og avanserte menneske-maskin-miljøer.

Parat forventer samtidig at regjeringen allerede i kommende budsjetter følger opp behovet for kompetansebygging og fagmiljøutvikling knyttet til fremtidens energisystem og ny energiteknologi. Dette vil også være viktig for norsk teknologiutvikling, industriell kompetanse og fremtidig konkurransekraft.

Dette handler om langt mer enn utvikling av selve reaktorteknologien. Dersom kjernekraft på sikt skal kunne bli en del av norsk energiforsyning, vil det blant annet være behov for kompetanse innen:

- forskning og høyere utdanning
- sikkerhet og beredskap
- tilsyn og regulatoriske miljøer
- juridiske og forvaltningsmessige rammer
- prosjektgjennomføring og teknologiledelse
- energisystem og kraftinfrastruktur

Tilgang på relevant kompetanse og fagarbeidere vil også være avgjørende for Norges evne til å gjennomføre større energi- og industriomstillinger i årene fremover.

Parat mener kompetansebygging også må omfatte industriell kapasitet og leverandørkompetanse. Norge har sterke miljøer innen offshore, materialteknologi, sikkerhetskritiske systemer, prosessindustri og avansert teknologi. Dersom kjernekraft blir aktuelt, må det vurderes hvordan slik kompetanse kan inngå i norske og internasjonale verdikjeder.

Dette kan samtidig bidra til nye kompetansearbeidsplasser og videre utvikling av norske teknologi- og industrimiljøer.

Universitets- og forskningsmiljøene vil være særlig viktige i årene fremover. Norge har allerede teknologiske og faglige miljøer som arbeider med energi, sikkerhet, industri og avansert teknologiutvikling. Parat mener det vil være viktig å videreutvikle og styrke disse miljøene dersom Norge ønsker å opprettholde nødvendig kunnskap og handlingsrom på området.

Parat vil samtidig understreke betydningen av offentlig kapasitet og regulatorisk kompetanse. Erfaringer internasjonalt viser at store energi- og industriprosjekter stiller betydelige krav til myndigheter, tilsynsorganer og offentlig forvaltning. Dette gjelder blant annet sikkerhet, konsesjonsprosesser, beredskap og langsiktig oppfølging.

Norge har tidligere bygget opp både regelverk, tilsynsregimer og offentlig kapasitet knyttet til nye og teknologisk komplekse næringer. Etter Parats syn vil erfaringene fra blant annet utviklingen av olje- og gasssektoren kunne gi viktige læringspunkter også i arbeidet med fremtidige energiteknologier og regulatoriske rammer.

Erfaringer fra andre land viser samtidig at oppbygging av regulatoriske miljøer, tilsynsfunksjoner og offentlig kapasitet kan ta betydelig tid. Etter Parats syn er det derfor viktig at arbeidet med regelverksutvikling og organisatorisk kapasitet starter tidlig, og at dette prioriteres med tilstrekkelig tempo og fremdrift dersom Norge skal ha et reelt handlingsrom på området i fremtiden.

Erfaringene fra utviklingen av olje- og gasssektoren viser samtidig betydningen av tydelige prioriteringer, langsiktig kompetansebygging og sterk offentlig kapasitet når store energi- og industrisatsinger skal gjennomføres.

Samfunnets evne til å gjennomføre store energi- og industriomstillinger vil være avhengig av sterke offentlige institusjoner og tilstrekkelig gjennomføringskapasitet. Dette gjelder både planlegging, konsesjonsprosesser, tilsyn, sikkerhetsarbeid og langsiktig oppfølging.

Evnen til å gjennomføre store energi- og infrastrukturprosjekter på en effektiv og kunnskapsbasert måte vil samtidig være viktig for Norges videre omstillingsevne.

Parat mener derfor at kompetansebygging må starte tidlig dersom kjernekraft på sikt skal være et reelt alternativ. Dette gjelder også selv om det ikke tas beslutninger om eventuell utbygging på kort sikt. Erfaringer internasjonalt viser samtidig at oppbygging av kompetanse, regulatoriske rammer og industriell kapasitet kan ta lang tid.

Parat registrerer samtidig at regjeringen nå legger opp til en egen stortingsmelding om kjernekraft som oppfølging av NOU 2026:4. Det er likevel ikke nødvendig å avvente en slik prosess før arbeidet med kompetansebygging, forskning og utvikling av relevante fagmiljøer videreføres og styrkes.

Dette understreker behovet for tidlig planlegging, langsiktig tenkning og gradvis oppbygging av kompetanse og kapasitet i energipolitikken.

Samtidig vil det også være nødvendig å gå fra utredning til praktisk oppbygging av kompetanse, fagmiljøer og regulatorisk kapasitet dersom Norge skal ha et reelt handlingsrom på området i fremtiden.

Energisikkerhet, beredskap og samfunnssikkerhet

Parat mener energipolitikk i økende grad også må sees i sammenheng med samfunnssikkerhet, beredskap og nasjonal omstillingsevne. Erfaringene fra Europa de siste årene har vist hvor tett energi, industri, sikkerhet og samfunnsstabilitet henger sammen.

Stabil tilgang på energi og kraft er avgjørende for kritisk infrastruktur, næringsliv, offentlig sektor og grunnleggende samfunnsfunksjoner. Energiforsyning handler derfor også om samfunnets evne til å håndtere kriser, opprettholde produksjon og sikre viktige tjenester i perioder med uro eller knapphet på energi.

Parat merker seg samtidig at flere europeiske land i økende grad diskuterer energiforsyning i sammenheng med energisikkerhet, industriell stabilitet og strategisk handlefrihet. Flere europeiske land arbeider samtidig for å styrke egen energisikkerhet og redusere strategiske sårbarheter gjennom mer stabil og forutsigbar energiforsyning. Etter Parats syn vil også Norge måtte se energipolitikken i sammenheng med Europas behov for industriell stabilitet, forsyningsikkerhet og økt grad av strategisk selvstendighet i årene fremover.

Parat mener samtidig det er viktig at slike vurderinger skjer kunnskapsbasert og som del av en helhetlig energipolitikk. Hensynet til energisikkerhet og beredskap må sees i sammenheng med klima, miljø, økonomi, teknologiutvikling og behovet for fortsatt utvikling av øvrig kraftproduksjon og energiinfrastruktur.

Dette er også en del av bakgrunnen for at kjernekraft i flere land igjen vurderes som del av fremtidens energisystem.

Oppsummering

Parat legger til grunn at Norge står overfor et betydelig økt behov for kraft i årene fremover. Tilgang på stabil og relativt rimelig kraft har over tid vært et viktig grunnlag for norsk industri, arbeidsplasser og verdiskaping.

Dagens kraftsituasjon gjør det nødvendig å utvikle mer kraftproduksjon dersom Norge fortsatt skal lykkes med grønn omstilling, industriutvikling og etablering av nye arbeidsplasser. Parat mener derfor kjernekraft må kunne vurderes kunnskapsbasert som en mulig del av en bredere energimiks.

Samtidig vil Parat understreke at kjernekraft ikke må forsinke annen nødvendig kraftutbygging, energieffektivisering eller videre utvikling av eksisterende energisystem.

Parat vil særlig fremheve betydningen av kompetansebygging, forskning og offentlig kapasitet. Dersom kjernekraft på sikt skal være et reelt alternativ i Norge, vil det kreve utvikling av fagmiljøer, regulatorisk kompetanse, sikkerhetsarbeid og offentlig forvaltning.

Erfaringene fra Europa de siste årene har samtidig vist hvor tett energi, industri, arbeidsplasser og samfunnssikkerhet henger sammen. Parat mener derfor at energipolitikken i større grad må sees i sammenheng med industriutvikling, beredskap, konkurransekraft og nasjonal omstillingsevne.

Parat er positiv til å vurdere kjernekraft som en naturlig del av en fremtidig energimiks, for å sikre Norge tilstrekkelig og stabil krafttilgang over tid. Dette forutsetter samtidig langsiktig planlegging, tydelige rammevilkår og gradvis oppbygging av kompetanse, regulatoriske miljøer og offentlig kapasitet.

På denne bakgrunn mener Parat at Norge trenger en bred og kunnskapsbasert energipolitikk og en balansert energimiks hvor flere løsninger vurderes parallelt, og hvor hensynet til arbeidsplasser, kompetanse, verdiskaping, klima og samfunnssikkerhet tillegges betydelig vekt.

Med hilsen

Unn Kristin Olsen
Leder

Arve Sigmundstad
Fagsjef, samfunns-
og myndighetskontakt